

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1963/151
Karar Sayısı : 1964/75
Karar Günü : 17.12.1964

İPTAL DAVASINI AÇAN: Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Gurubu.

İPTAL DAVASININ KONUSU: 2. sayılı Hiyaneti Vataniye Kanununun tutuklamayı zorunlu kılan hükmünün Anayasanın aykırılığı dolayısıyla iptaline karar verilmesi istenilmiştir.

İNCELEME: Anayasa Mahkemesi İttüzüğünün 15. maddesi uyarınca 8/3/1963 gününde yapılan ilk incelemede; C.Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu Genel Kurulunun 14/2/1963 tarihinde ve 57. birleşiminde verdiği kararda dâva konusu kanun hükmünün iptali için dâva açılacağı belirtilmediği görülmekle bu kararda sözü geçen önerge ve eklerinin onanlı örneklerinin onbeş gün içinde gönderilmesi için dâvacıya tebligat yapılmasına karar verilmiş ve eksiklerin süresinde tamamlandığı anlaşılmış olduğundan rapor, dâva dilekçesi ilgili kanun ve Anayasa hükümleri okunduktan sonra görüşülüp düşünüldü:

Dâvacı, dilekçesinde her ne kadar 2. sayılı Hiyaneti Vataniye Kanununun 2. maddesinin iptalini istemekte olduğu kanısını uyandıracak surette istemini, (Dâva konusu) başlığı yanında “2 sayılı Hiyaneti Vataniye Kanununun 2. Maddesindeki Anayasaya aykırı hükmün iptali” şeklinde belirtmiş ise de, dilekçenin (Kanunî dayanak ve gerekçe) başlığı altındaki bölümünde (2 sayılı Hiyaneti Vataniye Kanununun 2. Maddesinde yer alan “Hiyaneti Vataniye mezunlarının muhakemesi bidayet ceza mahkemelerinden verilecek gayri muvakkat tevkif müzekkeresi üzerine her halde mevkufen icra edilir” şeklindeki hüküm ile konulmuş olan tevkif mecburiyetinin Anayasanın 30 ncu maddesine aykırı bulunduğunu açıklamıştır. Halbuki sözü edilen kanunun 2. maddesi cezalara ilişkin olup “Bilfiil Hiyaneti Vataniyede bulunanlar selben idam olunur. Feran zimethal olanlar ile müteşebbisleri, Kanunu Cezanın 45. ve 46. maddeleri mucibince tecziye edilirler.” şeklindeki hükümleri kapsamaktadır. bu bakımdan dilekçede dâva konusu hükme ilişkin kanun maddesi sayısının yanlışlıkla (2) diye yazılmış olduğu, aslında dâvanın 2 sayılı Hiyaneti Vataniye Kanununun 2. maddesine yöneltilmiş olmayıp “Hiyaneti Vataniye maznunlarının muhakemesi bidayet ceza mahkemelerinden verilecek gayri muvakkat tevkif müzekkeresi üzerine her halde mevkufen icra edilir.” yolundaki 5. maddesinde mevcut ve dâva dilekçesinde Anayasaya aykırılığı gösterilmiş olan ve tutuklamayı zorunlu kılan hükme ilişkin bulunduğu kabul edilmiş ve sözü geçen hükmün bu dâvanın açılmasından sonra mahkememizin 17/12/1964 günlü ve 1963/121 - 1964/74 sayılı kararı ile Anayasanın “30” maddesine aykırı görülerek iptal edildiği anlaşılmıştır.

SONUÇ: 2. sayılı kanunun 5. maddesinde yer alan ve sanığın yargılanmasının tutuklu olarak yapılmasını zorunlu kılan hüküm, bu dâvanın açılmasından sonra iptal edilmiş olduğundan aynı konuya ilişkin işbu dâva hakkında yeniden karar verilmesine yer olmadığına 17/12/1964 gününde oybirliği ile karar verildi.

Esas Sayısı : 1963/151
Karar Sayısı : 1964/75

Başkan	Üye	Üye
Lûtfi AKADLI	Cemalettin KÖSEOĞLU	Asım ERKAN
Üye	Üye	Üye
Rifat GÖKSU	İ. Hakkı ÜLKMEN (8.2.1965 tarihinde vefatı sebebiyle imzası alınamamıştır.)	Şemsettin AKÇOĞLU
Üye	Üye	Üye
İbrahim SENİL	İhsan KEÇECİOĞLU	A. Şeref HOCAOĞLU
Üye	Üye	Üye
Salim BAŞOL	Celâlettin KURALMEN	Hakkı KETENOĞLU
Üye	Üye	Üye
Muhittin GÜRÜN	Lûtfi ÖMERBAŞ	Ekrem TÜZEMEN